

Handbok för vakt vid vägarbete

Som vakt har du uppgiften att skydda dina arbetskamrater genom att på ett så säkert sätt som möjligt leda trafiken förbi arbetsplatsen.

Med detta avsnitt får information som ska underlätta och hjälpa dig som vakt i din strävan att uppnå en säker arbetsplats.

Du kan alltid få svar på dina eventuella frågor hos Trafikverkets Regionkontor.

Klädsel:

- Varseljacka med ärmar i klass 3 och fluorescerande gul färg
- Text VAKT med 80 mm höga bokstäver fram och bak
- Varselbyxa klass 2 vid mörker och dålig sikt

- Röd flagga används för att stoppa trafiken, alt. märke C34 storlek liten.
- Röd lykta används för att stoppa trafiken i mörker och dålig sikt, ljustyrka 20-100 candela.
- Anteckningspapper för bl.a minnesanteckningar till rapporter, som registreringsnummer, vittnen osv.
- Kommunikationsradio för samordning av trafiken mellan vakterna och kontakt med övrig personal.
- Utrustning som t.ex en gastuta som varningssignal till personalen när fara finns.

Tänk alltid på att ett korrekt och entydigt uppförande.

Det gör att trafikanten förstår dina signaler oberoende av vilken arbetsplats han kommer till.

Detta ökar respekten för ditt arbete.

Ha korrekt klädsel på dig. (igenknäppt jacka)

Ta på vaktjackan innan passet påbörjas. Ta av dig vaktjackan när du inte är vakt. I övrigt skall du ha på dig vanlig varselklädsel när du är på vägen.

När trafiken släpps fram kan avlösning ske av vakten. Avlösning sker vid sidan av vägbanan då vaktjackan tas av eller på.

Vaktens arbetspass skall planeras så att det följer arbetstidslagen.

Möjlighet till rast 2:a timme för vakt/lots, men senast var 5:e timme enligt arbetstidslagen varefter avlösning sker.

Vakten ges då vila/rast.

Detta innebär att arbetsplatsen har minst tre personer som tilldelas vaktuppgiften.

Trafik som närmar sig arbetsplatsen ska kunna se vakten på minst följande avstånd:
(Goda siktförhållande beräknas råda, när sikten vid följande högsta tillåtna hastigheter är)

- 70 km/h = 200 meter
- 50 km/h = 125 meter

Inom tätbebyggt område kan kortare avstånd tillämpas.

VAKT (skylt)

Varning för att vakt finns på vägen skall göras med varningsmärket "annan fara" med tilläggstavla "Vakt".

Vaktens agerande:

Stannade av trafiken:

- Välj en lämplig lucka mellan fordonen för att stoppa trafiken.
- Utsträckt högerarm med utvecklad flagga eller tänd lykta stoppar trafiken.
- Vifta aldrig med flaggan.
- Använder du lykta skall den föras uppifrån och neråt med utsträckt arm.
- När första bilen stannat, bör du placera dig där andra annalkande fordon kan uppmärksamma dig bäst.
- Meddela den andra vakten vilken bil som är sist i kön som du har släppt iväg.

OBS!

- Stå inte i vägen för annalkande fordon.
 - 100% uppmärksamhet på trafiken som närmar sig.
 - Sök ögonkontakt med föraren som skall stanna.
 - Stå aldrig över mittlinjen.
 - Uppsikt på trafiken bakifrån.
-
- Stå väl synlig, ca 20-30m före avstängningen.
 - Uppträd lugnt och korrekt.
 - Visa flaggan/lyktan/märket hela tiden.
 - Var alltid ensam på din post.
 - Undvik att samtala längre tid med personalen eller andra som kommer fram till platsen.
 - Koncentrera dig på uppgiften.
 - Visa aldrig stopptecken med handen. Använd bara flagga eller lykta.
 - Informera trafikanten om orsaken till stoppet, om det inte framgår av förhållande till platsen. Tala om hur länge stoppet blir och att de skall köra sakta förbi vår arbetsplats. Var kortfattad på ett artigt sätt.
 - Undvik diskussioner.

- Det är troligen bara dig trafikanten träffar av hela arbetslaget, så var representativ för företaget och Trafikverket.
- Om en förare bryter mot dina tecken och kör trots att du visat stopp, så måste du varna arbetslaget med upprepade signaler med signalanordning.
- Meddela andra vakten, som stoppar mötande trafik.
- Kontrollera om det är för att inte trafikanten ser dig ordentligt, som de inte stannar. Meddela arbetsledaren för åtgärder.

Trafiken släpps fram;

När du konstaterat att sista fordonet i motsatt riktning har passerat;

- Sidosteg i mot vägkanten, alltid vänd mot trafiken.
- Flaggan sänks - rullas ihop (tänk på vinden).
- Vinka fram med vänster arm i långsam rörelse.
- Om lykta används, släck den. I övrigt som ovan nämnt.
- Vifta aldrig fram trafiken med snabba eller häftiga armrörelser som kan uppfattas som en uppmaning åt trafikanten att köra fort förbi arbetsplatsen.
- När trafiken släpps fram kan avlösning av vakten ske.
- Avlösningen sker vid sidan av vägbanan.
- Som vakt får du inte utföra andra arbetsuppgifter.

LOTS

- Lots kombineras med en vakt eller tillfällig trafiksignal.
- Lotsen transporterar sig med personbil klass1 eller lätt lastbil.
- Hämtar väntande kö vid vakten för att med lämplig hastighet visa kön över till nästa vakt.
- Lotsens bil utmärks med en tavla med texten "Lots följ mig".
- Komradiokontakt med vakterna.
- Planera att utrymme finns för lotsen att vända.

Instruktion för lots och vakt:

- Lotsen kör till vakten och får klartecken.
- Lotsen tänder varningslyktan på bilen och åker iväg.
- Vakten ger tecken till trafikanten att följa efter.
- Kontakt mellan lots och vakt att kön följer med.
- Lotsen sänker farten vid passagen av personalen och maskiner.
- Vid slutet av sträckan kör lotsen åt sidan och släcker varningslyktan.
- Lotsen kan vinka fram trafiken om det behövs.
- Sedan upprepas förfarandet i andra riktningen.

Agerande vid olycka:

- Varna/tillkalla arbetskamrater
- Lämna inte poststället.
- Larma arbetsledningen.
- Håll området fritt tills räddningstjänst kommer.
- Beror olyckan på din placering som vakt, åtgärda detta omedelbart.

Utryckningsfordons passerande av arbetsplatsen:

- Räddningsfordon har företräde förbi arbetsplatsen, dock gäller vakts tecken.
- Var uppmärksam efter sirensignal eller "blåljus".

- Meddelande kan komma per telefon till arbetsplatsen.
- Stoppa trafiken och gör fri väg.

Trafikbrott:

- Kommer misstänkta drog- eller alkoholpåverkade förare, varna då övrig personal och andra vakter.
- Försök anteckna fordonets registreringsnummer och andra identifieringar. Ta hjälp av de andra vakterna och andra vittnen.
- Stoppa övrig trafik.
- Meddela arbetsledningen att polisanmäla händelsen.
- Anmäl även andra brott som:
 - Trafikant som inte rättar sig efter dina tecken.
 - Trafikant som kör på utmärkning och inte stannar.
 - Andra trafikbrott som du kan styrka.

(slut handbok vakt)